

Walwoningen met venster op de snelweg in Goirle

Langs kilometerslange sporen en wegen ligt kostbare grond die vanwege geluidshinder nauwelijks wordt benut. Sinds kort is het technisch mogelijk woningen te bouwen in een geluidsscherm. De gemeente Goirle kreeg zo een totaal andere aanblik vanaf de snelweg.

door Rosali de Hart

Vraag voorbijgangers naar hun eerste indruk van de 'geluidswalwoningen' aan de A58 tussen Goirle en Tilburg en je krijgt steeds hetzelfde antwoord. De klusjesman, de vrouw die voorbij komt joggen, de forens die zich dagelijks langs de verlichte wal naar huis spoedt, ze zeggen: „Wie wil hier nou wonen?”

De een vindt de uitstraling van het gebouw niets, een ruim zeventhonderd meter lange antraciet-grijze muur met aan de achterkant 738 woningen. De ander vindt het juist mooi en modern, maar ziet er zichzelf niet wonen met twee kinderen of uitkijken op verkeer dat dag en nacht voorbij raast.

Hoe dicht er je komt bij de woningen aan de Goirlese Sporenring, hoe positiever mensen worden. Buurgenoten zijn blij met de hellende muur die als een fort de wijk Boschkens beschermert tegen fijnstof en geluidshinder. De bewoners roemen het uitzicht op het bos achter hun huis. En het getijp van de vogels dat het zoemende verkeer luidekeels overstemt. „Die snelweg, daar merk je helemaal niets vast”, zeggen ze.

„Het eerste wat ik dacht toen ik de bouwtekeningen zag, was: interessant”, vertelt acteur Hans Eichhorn. Hij bewoont met zijn gezin een bakstenen herenhuis van vijf verdiepingen hoog. „Voor we hier kwamen wonen, kreeg ik honderd keer de vraag: 'Vind je dat niet vervelend, die snelweg?' Nu kan ik tegen iedereen zeggen: 'Kom eens een weekje logeren hier.'” Eichhorn laat het 'showgedeelte' van het huis zien: een zonnige serre met balkon aan de bostrijke achterzijde. „Als je

hier zit en je kijkt rond, zie je alleen maar groene boomtoppen en blauwe lucht. Deze architect heeft over alles nagedacht. Alle ramen zitten precies op de goede ooghoogte.” De Sporenring werd ontworpen door het Bossche Buro Lubbers in samenwerking met de inmiddels overleden architect Jo Crepain. „We hebben altijd ingezet op een icoon langs de snelweg”, zegt landschapsarchitect Peter Lubbers.

„Normaal is een geluidswal een gesloten wand, waarachter je woont, anoniem. Dit gebouw spreekt, vooral 's avonds. De mensen hebben een venster op de snelweg gekregen.” Lubbers maakt een vergelijking met de geluidswalwoningen in Boxtel. „Die mensen hebben geen zicht op de snelweg. Er is alleen een blinde muur.”

In Nederland moet je creatief zijn met ruimte. Langs wegen en sporen ligt veel grond waar vroeger vanwege de geluidshinder niet mocht worden gebouwd. Tegelijkertijd worden overal leuke geluidsschermen geplaatst. In 1995 ontwierp SAS Architecten de eerste geluidswal met 78 woningen aan een drukke spoorlijn in Utrecht. Daarna volgden Almere, Amertfoort en Boxtel. „Geluidswalwoningen zijn een oplossing voor geluidshinder en ruimtebrek”, stelt een woordvoerder van Stet. „Experimentele Volkshuisvesting die onderzoek deed naar deze woningbouw. Betreft dit dat over tien jaar heel Nederland volstaat met geluidswalwoningen?”

„Nee”, zegt landschapsarchitect Lubbers. „Dit soort woningen moeten een uitzondering blijven. Maar er gebeurt wel veel op dit gebied. Voor het eerst wordt onder leiding van Rijkswaterstaat gekeken naar het inpassen van geluidsschermen in het landschap zoals bij het tracé Eindhoven-Den Bosch. We streven ernaar alles groen te maken.”

Al bestaat de geluidswalwoning al een aantal jaar, toch blijkt deze Goirlese variant internationaal een groot succes, met tal van publicaties in architectuurbladen.

Veiligheid zit in heel simpele dingen

Senioren

Henrie Bouwmanns

Mantelzorger en ouderenwerker in de gemeente Laarbeek

In 2005 zijn we in Laarbeek gestart met het project 'Blijvend thuis in eigen huis', dat mensen woonverbeteradviezen aanreikt. Daarbij gaat het niet om een prachtig toilet met bilenspoeler, maar om een inrichting waarmee mensen tot aan hun dood zelfstandig kunnen blijven wonen. We hebben die adviezen meteen zelf toegepast. Mijn schoonvader woont in een kangoeroewoning aan ons huis, geheel gelijkvloers en zo ingericht dat hij overal vooruit kan. Er is een inloopdouche met een zitje, er zijn

thermostaatkranen en beugels bij het toilet. Al die aanpassingen geven mij als mantelzorger een veilig gevoel. En ze zijn niet eens lelijk! Wat nieuwbouw betreft: ook mensen die bouwgrond kopen bij de gemeente - in de kleine kernen rond Laarbeek zijn veel zelfbouwers - krijgen adviezen mee om hun woning levensloopbestendig te maken. Vermijd drempels. Plaats de wasmachine op de goede hoogte zodat je niet hoeft te bukken als je later minder goed ter been bent. Zorg dat ramen makkelijk te sluiten zijn. Echt, veiligheid zit in heel simpele dingen.”